

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

LUONNOS 24.5.2018**Toteuttamissopimus, Kantatien 45 Helsinki-Tuusula-Hyvinkää (Hämeentie) Koskenmäen kiertoliittymän parantaminen ja maantien 139 Nurmijärvi-Hyrylä (Nahkelantie) parantaminen välillä Vaunukangas - Koskenmäen kiertoliittymä, Tuusula**

1 Sopimusosapuolet

Tuusulan kunta
Yhdyskuntatekniikka
PL 60
04301 Tuusula

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, (tienpitäjä)
Liikenne ja infrastruktuuri
PL 36
00521 Helsinki
(jatkossa tässä sopimuksessa Uudenmaan ELY)

2 Yhteyshenkilöt

Tuusulan kunta

Yhdyskuntatekniikan päällikkö Petri Juhola (suunnittelu- ja sopimusasiat)
puhelin: 040 314 3566

sähköposti: petri.juhola(at)tuusula.fi

Jyrki Sjöblom, työpäällikkö (rakentaminen)

puhelin: 040 314 3134

sähköposti: jyrki.sjoblom(at)tuusula.fi

Uudenmaan ELY

Iiris Terävä, TL- InfRa Oy (sopimus ja liikenteenohjaus)

puhelin: 0400 270 895

sähköposti: iiris.terava(at)tloy.com

Varahenkilö:

Henry Romppanen, TL-InfRa Oy

puhelin: 040 846 4425

sähköposti: henry.romppanen(at)tloy.com

Tievalaistus ja sähköt (rakentaminen / vastaanotto)

Mika Saari, Licon-AT Oy

puhelin: 0400 531 871

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

sähköposti: mika.saari(at)licon-at.fi

3 Sopimuksen kohde ja tarkoitus

Sopimus on laadittu kantatien 45 parantamiseksi noin 1,5 km pituisella osuudella johon sisältyy nykyisen Koskenmäentien kiertoliittymän parantaminen turbo-kiertoliittymäksi. Lisäksi maantietä 139 parannetaan Koskenmäentien kiertoliittymän ja Lahelantien (maantie 11465) liittymäalueen välisellä osuudella sisältäen kiertoliittymän rakentamisen Lahelantien ja maantien 139 risteyskohtaan. Parannettavilla tieosuuksilla toteutetaan kanavointia ja ajokaistajärjestelyjä, rakennetaan melusteitä ja pohjavesisuojausta, uusitaan kaksi nykyistä alikulkukäytävää ja levennetään yhtä nykyistä alikulkukäytävää sekä rakennetaan yksi uusi alikulkukäytävä, parannetaan nykyisiä kevyen liikenteen kulkuyhteyksiä, suoritetaan yksityisteiden ja liittymien järjestelyjä, toteutetaan kuivatusjärjestelyjä ja uusitaan nykyistä tievalaistusta. Lisäksi hankkeen alueella saneerataan nykyistä vesihuoltoa.

Toteuttamissopimuksella Tuusulan kunta saa toteuttaa laatimansa rakennussuunnitelman mukaisesti seuraavat toimenpiteet:

- kantatien 45 ja maantien 139 tieosuuksien sekä Koskenmäentien ja Lahelantien liittymien rakenteelliset muutos- ja parantamistoimenpiteet
- Koskenmäentien nykyisen kiertoliittymän parantaminen turbo-kiertoliittymäksi sekä siihen liittyvän kanavoinnin ja ajokaistajärjestelyiden toteuttaminen liittymäalueen yhteyteen
- kevyen liikenteen väylien ja kulkuyhteyksien sekä linja-autopysäkkien parantamistoimenpiteet esitetysti suunnitelma-alueella
- liittymäjärjestelyiden toteuttaminen esitetysti suunnitelma-alueella
- yksityistiejärjestelyiden toteuttaminen esitetysti suunnitelma-alueella
- pohjavesisuojausten rakentaminen esitetysti suunnitelma-alueelle
- melusteiden (Me1 ja Me3...Me13) rakentaminen esitetysti suunnitelma-alueelle
- uuden Lahelantien alikulkukäytävän (S1, mt 11465) rakentaminen
- nykyisen Autiorinteen alikulkukäytävän (S2, mt 139) leventäminen ja korjaaminen
- nykyisen Paijalan alikulkukäytävän (S3, kt 45) purkaminen ja uuden alikulkukäytävän rakentaminen
- nykyisen Tinasepänpolun alikulkukäytävän (S4, kt 45) purkaminen ja uuden alikulkukäytävän rakentaminen
- nykyisen tievalaistuksen uusiminen kantatien 45 ja maantien 139 tieosuuksilla sekä Koskenmäentien ja Lahelantien liittymäalueilla
- liikenteenohjauksen tarvittavat muutostyöt
- kuivatusjärjestelyiden toteuttaminen esitetysti suunnitelma-alueelle sisältäen selkeytsaltaan rakentamisen kantatien 45 yhteyteen
- nykyisten vesihuoltolinjojen saneerauksen toteuttaminen suunnitelma-alueella

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

Sopimuskohte sijaitsee Tuusulan kunnassa kantatiellä 45 (Hämeentie) maantien 139 (Nahkelantie) ja Koskenmäentien risteyskohdan kiertoliittymässä sekä siitä pohjoiseen ja etelään suuntautuvilla tieosuuksilla. Lisäksi sopimuskohteeseen sisältyy Koskenmäen kiertoliittymän ja Lahelantien liittymäalueen välisen maantien 139 tieosuuden parantaminen. Hankkeen toimenpiteet sijoittuvat seuraaviin tieosoihteisiin:

- kiertoliittymä (nykyinen), 21861 / 1 / 0 - 145
- kt 45 (kiertoliittymästä pohjoiseen), 45 / 6 / 0 - 900
- kt 45 (kiertoliittymästä etelään), 45 / 5 / 920 - 1635
- kt 45 klv (ajoradan länsipuolella), 70045 / 166 / 690 – 70045 / 171 / 900
- mt 139 (kiertoliittymästä länteen), 139 / 2 / 6740 - 139 / 3 / 626
- mt 139 klv (ajoradan pohjoispuolelle rakennetaan kokonaan uuden kevyen liikenteen väylä, ajoradan eteläpuolen nykyisen kevyen liikenteen väylän osuuksia parannetaan), 70139 / 105 / 1530 - 2281
- mt 11465 (Lahelantie, katuosuutta), 11465 / 1 / 4630 - 4822
- Lahelantien alikulkukäytävä (S1, mt 11465), 11465 / 1 / 4760
- Autiorinteen alikulkukäytävä (S2, mt 139), 139 / 3 / 602
- Paijalan alikulkukäytävä (S3, kt 45), 45 / 5 / 1619
- Tinasepänpolun alikulkukäytävä (S4, kt 45), 45 / 6 / 550

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

Kantatien 45 ja maantien 139 tieosuudet kuuluvat suurten erikoiskuljetusten reitistöön.

Hanke sijoittuu kantatien 45 ja maantien 139 tieosuuksilla pohjavesialueelle ja näillä osuuksilla on nykyistä olemassa olevaa pohjavedensuojausta.

Kantatien 45 tieosuudella 45 / 6 / 0 - 900 (kiertoliittymästä pohjoiseen) KVL₂₀₁₇ on noin 9 000 ajon/vrk, joista raskaita ajoneuvoja on noin 7,8 %.

Kantatien 45 tieosuudella 45 / 5 / 920 - 1635 (kiertoliittymästä etelään) KVL₂₀₁₇ on noin 13 800 ajon/vrk, joista raskaita ajoneuvoja on noin 7,5 %.

Maantien 139 tieosuudella 139 / 3 / 0 - 626 (kiertoliittymästä länteen) KVL₂₀₁₆ on noin 11 200 ajon/vrk, joista raskaita ajoneuvoja on noin 4,8 %.

Toteuttamissopimus perustuu seuraaviin asiakirjoihin, jotka ovat tämän sopimuksen liitteenä:

- toteuttamissopimushakemus, 14.2.2018
- Tuusulan kunnan Ramboll Finland Oy:llä teettämä rakennussuunnitelma "Kantatien 45 Koskenmäen kiertoliittymän parantaminen ja maantien 139 (Nahkelantie) parantaminen välillä Vaunukangas-Koskenmäen kiertoliittymä, Tuusula", 1.12.2017
- tiesuunnitelman hyväksymispäätös (LIVI/960/04.01.01/2017), 26.2.2018
- tiesuunnitelma, 26.9.2017 (31.8.2015)

24.5.2018

UUELY/1889/2018

- Tuusulan kunnan tulee huomioida hankkeen toteutuksessa rakennus- ja valaistussuunnitelmiin Uudenmaan ELYn toimesta tapahtuva kommentointi ja suorittaa toteutus hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti.

4 Kustannusjako

Tuusulan kunta vastaa hankkeen rakennuttamisesta. Tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä hankkeen rakentamiskustannuksiksi on arvioitu 8,83 milj. €. Uudenmaan ELYn osallistuu hankkeen rakentamiskustannuksiin 1,4 milj. € (alv. 0%) suuruisella osuudella.

Uudenmaan ELY ja Tuusulan kunta ovat sopineet, että Tuusulan kunta voi laskuttaa Uudenmaan ELYn kustannusosuuden vaiheittain hankkeen valmiusasteen perusteella. Laskutus suoritetaan kaksi kertaa vuodessa marraskuun ja toukokuun loppuun tapahtuneiden toteutumien mukaisesti siten, että laskutus tapahtuu seuraavan kuukauden alussa (joulukuu/kesäkuu). Laskutus tulee kuitenkin suorittaa kokonaisuudessaan vuoden 2020 loppuun mennessä.

Uudenmaan ELY vastaa maantietoimituksen hakemisesta ja toimituskustannuksista sekä tiealueeseen hankkeen toteutuksen vuoksi liitettävien maa-alueiden lunastus- ja korvauskustannuksista sekä haitan ja vahingonkorvauksista. Tuusulan kunta luovuttaa korvauksetta hankkeen toteutuksen vuoksi tiealueeseen liitettävät Tuusulan kunnan omistamat maa-alueet.

Uudenmaan ELY vastaa toteuttamissopimuksen laadinnasta ja sen valvonnasta aiheutuvista kustannuksista.

Uudenmaan ELYn laskutusyhteystiedot

Laskun viitetiedot:

Työn nimi: *täydennetään*

Sopimusnumero: *täydennetään*

Tilaaajan käsittelijä: *täydennetään*

Verkkolaskutusosoite:

OVT-tunnus: 0037229696211113

Y-tunnus: 2296962-1

ALV-tunnus: FI22969621

Verkkolaskuoperattori: OpusCapita Group Oy

Välittäjä-tunnus: 003710948874

5 Rakentamisen aloittaminen ja yhteistyö

Rakennustöihin saa ryhtyä vasta sen jälkeen, kun toteuttamissopimus on allekirjoitettu, aloituskokous on pidetty sekä hyväksytyt työnaikaiset liikenteenohjauslaitteet on asetettu paikoilleen.

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

Tuusulan kunnan tulee esittää työn vaatimat liikenteenohjaussuunnitelmat Uudenmaan ELYn yhteyshenkilön hyväksyttäväksi vähintään viikko ennen kyseisen järjestelyn aloittamista.

Työnaikaiset liikennejärjestely- ja liikenteenohjaussuunnitelmat laaditaan ja toteutetaan noudattaen ohjeluettelon

”Tienpidon tekniset ohjeet” ohjeita;

- Liikenne tietyömaalla, Tienrakennustyömaat, 20.12.2017
- Liikennejärjestelyt luvanvaraisissa töissä, 1.12.2009
- Liikenne tietyömaalla, Yleiset käytännöt ja turvallisuusvaatimukset, 14.4.2015
- Liikenne tietyömaalla, Sulku- ja varoituslaitteet, 30.12.2013
- Liikenne tietyömailla, Tienpitoajoneuvot, 30.12.2013
- Liikenne tietyömaalla, Kunnossapitotyöt, 14.4.2015

Ohjeluettelo ja pdf -muotoiset tekniset ohjeet ovat saatavilla Liikenneviraston Internet-sivuilta (<http://www.liikennevirasto.fi>): Ammattilaiselle -> Palveluntuottajat -> Ohjeluettelo.

Työnaikaiset liikennejärjestelyt tulee tehdä ennakkoon hyväksytyjen liikenteenohjaussuunnitelmien mukaisesti.

Työn aikana on säilytettävä liikenteenvälityskyvyltään nykyistä lähtötilannetta vastaavat järjestelyt. Kantatiellä 45 ja maantiellä 139 on oltava vähintään yksi ajokaista suuntaansa liikenteen käytössä sekä tarvittavat kulku-yhteydet maantieltä nykyisiin liittymiin koko työn ajan. Työnaikaisten tilapäisten ajokaistojen tulee olla päällystettyjä ja vastata laatutasoltaan normaalitilannetta.

Ruuhka-aikojen ulkopuolella ajokaistan ollessa tilapäisesti suljettuna (esim. työkoneen siirto tai kuorma-auton lastin purku) on liikenteenohjaus hoidettava käsiohjauksella.

Ruuhka-aikoina liikenteen käytössä olevilla ajokaistoilla työskentelyä ja työkoneiden siirtoa on vältettävä sekä kaistojen sulkeminen on kielletty. Muilta osin töitä voidaan suorittaa myös ruuhka-aikoina, mikäli ne eivät tarpeettomasti haittaa liikennettä.

Liikenteen pysäyttäminen ja tarpeeton haittaaminen alla esitettyinä ruuhka-aikoina on kielletty:

maanantai – perjantai	klo 7.00 - 9.00 ja 15.00 - 18.00
-----------------------	----------------------------------

Ajoradan sulkemisen enimmäisaika on 8 minuuttia ja sitä ei saa tehdä edellä mainittuina ruuhka-aikoina.

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

Tuusulan kunnan tulee huolehtia, että kantatien 45 ja maantien 139 työn aikana liikenteen käytössä olevien ajokaistojen kulkuaukkojen vapaan leveyden ja korkeuden tulee vastata vähintään nykytilannetta mahdollisten erikoiskuljetusten vuoksi.

Hankkeen toteutuksen aikana kantatien 45 ja maantien 139 liikenteen käytössä olevien työnaikaisten ajoratojen/ajokaistojen tulee olla kestopäällystettyjä ja toteuttamisajankohdasta riippuen valaistuja (erikseen sovittaessa 15.5.-15.8. välisenä aikana valaistus voi olla pois käytöstä). Siltatöiden aikana liikenteen käytössä olevien kiertoteiden osalta tulee lisäksi huolehtia, että ajokaistojen leveydet ovat riittävät ja kiertotien geometria on soveltuva liikenteen käyttöön. Järjestelyiden toteuttamisesta sekä tarkemmasta aikataulusta tulee tältä osin sopia etukäteen Uudenmaan ELYn yhteyshenkilön kanssa.

Kevyen liikenteen turvallinen kulku työkohteessa (työmaan läpi / kierto-reitti) on järjestettävä koko työn ajan. Lisäksi tarvittavat linja-autoliikenteen pysäkit ja niihin liittyvät kulkuyhteydet tulee järjestää työn aikana. Tilapäisten kulkureittien tulee vastata laatutasoltaan normaalitilannetta.

Työnaikaisia liikennejärjestelyjä tehtäessä tulee huomioida ja peittää nykyiset tarpeettomat liikennemerkkit. Tarpeettomat ja harhauttavat tiemerkinnot tulee poistaa esim. jyrsimällä. Työnaikaiset liikennemerkkit tulee asettaa siten, että ne ovat luettavissa ohiajavista autoista (riittävä keskinäinen etäisyys huomioituna nopeusrajoitukseen).

Työnaikainen kantatien 45 ja maantien 139 sekä niihin kuuluvien kevyen liikenteen väylien normaali kunnossapito hoituu ELYn alueurakoitsijan toimesta, mikäli käytössä olevien kulkureittien mitoitus ja kunto on sellainen, että kunnossapito voidaan toteuttaa alueurakan normaalilla kunnossapitokalustolla. Edellä mainitulla tarkoitetaan työn aikana yleisen liikenteen käytössä olevia ajoratoja sekä kevyen liikenteen väyliä.

Vastuu kaikesta normaalista kunnossapidosta poikkeavasta kunnostustyöstä kuuluu Tuusulan kunnalle. Tällaisia ovat esimerkiksi ylimääräinen hiekan, saven, kivien poisto, työnaikaisten lumitilojen tyhjentäminen, työmaasta aiheutuvat päällystevauriot, niistä johtuvat korvausvaatimukset sekä työmaan aiheuttama kunnossapidollinen vakava haitta (urakoitsija joutuu vaihtamaan kalustoa tai kunnossapito oleellisesti vaikeutuu).

Liikennejärjestelyihin ei saa tehdä oleellisia muutoksia huonojen sääolosuhteiden ja puutteellisten näkemäolosuhteiden vallitessa kuten rankka vesisade, sumu, lumisade tai liukas keli lukuun ottamatta liikennejärjestelyiden purkamista.

Työjärjestelyissä on otettava huomioon myös olosuhteet, jolloin kostea tai jäinen tienpinta sokaisee vasten aurinkoa ajavan suunnan liikenteen. Tällaisina tunteina tiellä ei saa työskennellä.

24.5.2018

UJDELY/1889/2018

Työmaasta varoittavat suomenkieliset tiedotustaulut tulee asentaa kantatielle 45 (M1 / Hämeentie) ja maantielle 139 (M2 / Nahkelantie) sekä Koskenmäentielle (K1) ja Lahelantielle (K2) ajosuunnassa ennen työkohdetta (yhteensä 5 kpl). Tiedotustaulujen mallipohjana käytetään liitteessä 5 esitettyä Liikenneviraston graafisten ohjeiden mukaista tiedotustaulumallia.

Tuusulan kunnan on tehtävä ilmoitus Uudenmaan ELYn alueurakoitsijoille ennen työn aloittamista. Alueurakoitsijoiden yhteystiedot ovat:
YIT Rakennus Oy, Pekka Anttilainen, p. 040 714 6500.
Destia Oy, Pasi Oikarinen, p. 040 350 4865.

Tuusulan kunnan on tehtävä ilmoitus liikennettä haittaavasta työstä tieliikennekeskukseen. Lomakkeen saa Liikenneviraston Internet-sivuilta (<http://www.liikennevirasto.fi>): Ammattilaiselle -> Ammattiliikenne teillä -> Lomakkeet ja luvat.

Lomake toimitetaan tieliikennekeskukseen sähköpostilla (yhteystiedot löytyvät lomakkeesta). Tieliikennekeskus on pidettävä ajan tasalla koko työn ajan. Työnaikaisista liikenteen siirroista normaalista poikkeaville reiteille, ajokaistan sulkemisesta yms. liikennejärjestelyistä tulee ilmoittaa tieliikennekeskukseen aina hyvissä ajoin ennen järjestelyn toteuttamista. Liikenteen pysäytyksestä esim. räjäytystyön ajaksi on ilmoitettava puhelimitse tieliikennekeskukseen vähintään tuntia ennen pysäytystä. Äkillisistä häiriöistä työmaalla, esimerkiksi yllättävästä ruuhkasta, ilmoitetaan välittömästi tieliikennekeskukseen.

Tieliikennekeskuksen urakoitsijan linjan puhelinnumero on 0200 21200. Liikennejärjestelyjen muutoksista ja työn päättymisestä ilmoitetaan tieliikennekeskukseen lomakkeella edellisenä päivänä klo 15.00 mennessä. Ilmoitettujen tietojen pohjalta tieliikennekeskus tiedottaa tietöistä internetissä, Yleisradion tekstitelevisiossa ja medialle välitettävissä liikennetiedotteissa.

Tuusulan kunnan tulee toimittaa lähetetyistä lomakkeista kopio Uudenmaan ELYn yhteyshenkilölle.

Rakentamistyön voi aloittaa, kun aloituskokous on pidetty ja viimeistään **31.10.2018** tai muuten sopimus raukeaa. Tuusulan kunnan tulee ilmoittaa Uudenmaan ELYn yhteyshenkilölle kirjallisesti työn aloittamisesta.

Rakentamistyö katsotaan alkaneeksi heti sen jälkeen, kun työhön on ryhdytty.

Tuusulan kunnan tulee sopia Uudenmaan ELYn kanssa rakentamisen etenemisestä ja työjärjestelyistä sekä suunnitelmaan sisältyvien työnaikaisten liikenteen järjestelyjen tarkentamisesta ja työn tarkemmasta ajoituksesta.

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

Mikäli työtä ei pystytä tekemään sovitulla tavalla, Tuusulan kunnan on otettava yhteyttä ELYn yhteyshenkilöön.

Tuusulan kunta vastaa käyttämänsä urakoitsijan työstä Uudenmaan ELYlle.

Uudenmaan ELYn yhteyshenkilönä toimii Martti Kuikka / TL-InfRa Oy (varahenkilö Henry Romppanen). Yleisen tien tievalaistukseen liittyvissä asioissa yhteyshenkilönä toimii Mika Saari (Licon-AT Oy). Tuusulan kunnan tulee noudattaa Uudenmaan ELYn yhteyshenkilön antamia ohjeita. Uudenmaan ELYn yhteyshenkilöllä on oikeus keskeyttää työt, mikäli ohjeita ei noudateta.

Rakentamistyön tulee olla valmis kaikkine töineen ja vastaanottokokous pidettynä **30.6.2020** mennessä.

6 Työturvallisuus

Tuusulan kunnan tulee toimia työssään turvallisesti sekä käyttää ammattitaitoista työvoimaa ja turvallisia työmenetelmiä sekä käyttötarkoitukseen sopivia koneita ja laitteita.

Työssä noudatetaan Valtioneuvoston asetusta rakennustyön turvallisuudesta (**VNa 205/2009, 26.3.2009**).

Tuusulan kunnan on pidettävä työhön käytettävä tiealue sellaisessa kunnossa, ettei siitä ole vaaraa liikenteelle tai merkittävää haittaa tienpidolle. Jos Tuusulan kunta laiminlyö liikenteenhoitovelvollisuuden rakentamistöiden aikana tiealueella, Uudenmaan ELY teettää korjaavat toimenpiteet Tuusulan kunnan kustannuksella.

Työnaikaisten liikennejärjestelysuunnitelmien laatimisesta vastaavalla tulee olla Tieturva 2 -pätevyys.

Työmaan liikennejärjestelyistä vastaavalla henkilöllä tulee olla Tieturva 2 -pätevyys. Liikennejärjestelyistä vastaava henkilö tai hänen varahenkilö on oltava tavoitettavissa myös työajan ulkopuolella, jos syntyy tarvetta korjata järjestelyjä tai niissä havaittuja puutteita. Urakoitsija toimittaa aloituskokoukseen Uudenmaan ELYn yhteyshenkilölle tiedon liikennejärjestelyistä vastaavasta henkilöstä ja hänen yhteystiedoista.

Urakoitsijan työnjohdon tai muun työstä vastaavan pätevyysvaatimuksena on Tieturva 2 -koulutuksen hyväksytty suorittaminen. Muita tiealueella työskenteleviä (esimerkiksi tiealueella kaivutyötä tekevän koneen kuljettaja) koskee Tieturva 1 -vaatimus.

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

Tiealueella työskentelevien työntekijöiden on käytettävä luokan 2 mukaisia heijastavia varoitusvaatteita (SFS-EN 471). Kaikkien työmaalla työskentelevien on käytettävä suojakypärää (VNA 205/2009 71 §).

Tuusulan kunnan / pääurakoitsijan on nimettävä pätevä vastuhenkilö huolehtimaan turvallisuuden ja terveyden kannalta tarpeellisesta työmaan yleisjohdosta ja osapuolten välisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun järjestämisestä, toimintojen yhteensovittamisesta sekä urakka-alueen yleisestä siisteydestä ja järjestyksestä.

Tuusulan kunta, joka toimii rakennuttajana, on nimettävä hankkeen vaativuutta vastaava pätevä turvallisuuskoordinaattori, joka hoitaa rakennuttajalle kuuluvia hankkeen turvallisuutta ja terveyttä koskevia toimenpiteitä. Nämä toimenpiteet ovat lakisääteisiä rakennustyön turvallisuutta koskevan valtioneuvoston asetuksen mukaan (VNA 205/2009).

Tuusulan kunta vastaa siitä, että liikennejärjestelyt hoidetaan hyväksytyin suunnitelman mukaisesti.

7 Hankkeesta tiedottaminen

Tuusulan kunta vastaa hankkeen tiedottamisesta.

Tuusulan kunnan tulee laatia hankkeesta ennen töiden aloittamista mediatiedote paikallisille tiedotusvälineille ja/tai kunnan internet -sivuille. Tiedotteessa tulee kertoa lyhyesti mitä rakennetaan, työn kesto sekä yhteyshenkilöiden tiedot. Mediatiedote tulee toimittaa myös Uudenmaan ELYn yhteyshenkilölle.

8 Rakentaminen

Tuusulan kunta vastaa seuraavista asioista:

- rakentamistyötä varten tarvittavien lupien hankkimisesta
- maantiealueella tai sen välittömässä läheisyydessä olevien laitteiden, kaapeleiden ja johtojen näytöistä, siirroista ja suojauksista sekä tarvittavista katselmuksista niiden omistajien kanssa
- rakennustyön aikaisesta tien kunnossapidosta työskentelyalueella (yleisen liikenteen käytössä olevilla osilla normaalia vastaava kunnossapito hoituu ELYn alueurakoitsijan toimesta kohdassa 5 esitetysti) ja liikenneitävyydestä suunnitelman mukaisella työalueella

Tuusulan kunta huolehtii ja vastaa, että jokainen toteuttamissopimuskohteen alueella toimiva johto- ja laiteomistaja hakee sijoitusluvan tiealueelle sijoitettaville johdoille ja laitteille toteuttamisvaiheen aikana. Töiden valmistuessa tai viimeistään hankkeen vastaanottoon mennessä sijoitusluvan myöntäjälle toimitetaan tiedot toteutuksesta ja mahdollisista muutoksista alkuperäisiin suunnitelmiin.

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

Vesijohtojen, viemäreiden, sähkö- ja telekaapelien, kaukolämpöjohtojen ja maakaasuputkien sijoituslupien myöntämisestä hankkeella vastaa Pirkanmaan ELY-keskuksen keskitetty lupapalvelu.

Ohjeita ja lomakkeita sijoituslupien hakemiseen saa ELY-keskuksen Internet-sivuilta (<http://www.ely-keskus.fi>): Liikenne -> Luvat ja lausunnot -> Kaapelit, johdot ja putket tiealueella.

Tuusulan kunnan / johto- tai laiteomistajan tulee toimittaa sijoituslupia koskevista tiedoista kopiot myös Uudenmaan ELYn yhteyshenkilölle.

9 Vastuu rakentamisen aikaisista vahingoista

Tuusulan kunta huolehtii siitä, ettei liikenneturvallisuus vaarannu rakennustyön johdosta. Tuusulan kunta korvaa mahdollisesti Uudenmaan ELYlle vastattavaksi tulevat kolmannelle osapuolelle rakennustyöstä aiheutuneet vahingot.

10 Sopimussakot

Työn suorittamiseen liittyvät sopimussakot ovat liitteen 6 mukaiset.

11 Töiden valmistuminen ja vastaanottokokous

Tuusulan kunnan edustajan tulee hyvissä ajoin ennen töiden valmistumista ottaa yhteys Uudenmaan ELYn yhteyshenkilöihin (Martti Kuikka / Mika Saari) katselmuksen pitämiseksi ja sopia vastaanottokokouksen ajankohdasta.

Valaistus- ja sähkötöiden osalta Tuusulan kunnan tulee luovuttaa Uudenmaan ELYn yhteyshenkilölle kaksi (2) viikkoa ennen käyttöönottokatselmuksia tiealueelle sijoittuvien rakenteiden kelpoisuusaineisto laatukansiksi koottuna. Lisäksi aineisto toimitetaan myös sähköisessä muodossa. Uudenmaan ELYn yhteyshenkilönä toimii valaistus- ja sähkötöiden osalta Mika Saari.

Ennen vastaanottokokousta Uudenmaan ELYn yhteyshenkilölle (Martti Kuikka) tulee toimittaa hankkeen loppupiirustukset sekä laatuaineisto kansiona ja vastaava aineisto sähköiseen muotoon (CD-levyke / muistitikku) tallennettuna. Valaistuksen osalta luovutettavaan loppuaineistoon tulee liittää Uudenmaan ELYn yhteyshenkilön (Mika Saari) tarkastamat ja hyväksymät loppudokumentit.

12 Takuu-aika

Rakennettavien rakenteiden yleinen takuu-aika on kaksi (2) vuotta siitä, kun työt on otettu hyväksyttynä vastaan. Siltojen vedeneristeiden osalta takuu-aika on 5 vuotta.

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

13 Omistusoikeuden jako

Suunnitelman ja toteuttamissopimuskohteen valmistumisen yhteydessä suoritetaan hallinnollisia muutoksia maantien 139 osalta tiesuunnitelman hyväksymispäätöksen (26.2.2018, LIVI/960/04.01.01/2017) mukaisesti. Hankkeen valmistuminen ei aiheuta hallinnollisia muutoksia kantatien 45 osalta. Hankkeen valmistumistuttua maantien 139 Koskenmäen kiertoliittymän ja maantien 11465 (Lahelantie) liittymään rakennettavan kiertoliittymän välinen tieosuus mukaan lukien edellä mainittu uusi kiertoliittymä (tiesuunnitelman plv 135-770) siihen kuuluvine jalkakäytävineen ja pyöräteineen lakkaa maantienä ja muuttuu Tuusulan kunnan omistamaksi yksityistieksi, jonka ylläpidosta vastaa Tuusulan kunta.

Tiealueelle toteutettavat rakenteet kantatien 45 osalta jäävät korvauksetta Uudenmaan ELYn omistukseen lukuun ottamatta Koskenmäen kiertoliittymän keskiosaan toteutettavaa taideteosta, joka jää Tuusulan kunnan omistukseen ja ylläpitoon. Maantien 139 osalta toteutettavat rakenteet jäävät Tuusulan kunnan omistukseen hallinnollisen muutoksen myötä.

Kantatien 45 ja siihen kuuluvan kevyen liikenteen väylän (ajoradan länsipuolella) osalta hoitovastuut säilyvät nykyisellään ja Uudenmaan ELY vastaa niistä.

Maantien 139 osalta Koskenmäen kiertoliittymän ja maantien 11465 (Lahelantie) liittymään rakennettavan kiertoliittymän välisen tieosuuden mukaan lukien kiertoliittymä (tiesuunnitelman plv 135-770) hoitovastuut siirtyvät Tuusulan kunnalle hallinnollisen muutoksen yhteydessä edellä mainitusti. Maantien 139 hoitovastuu rakennettavasta Lahelantien kiertoliittymästä länteen (tiesuunnitelman plv 0-135) Nurmijärven suuntaan jää edelleen Uudenmaan ELYlle.

Koskenmäentien (K1) katuliittymän osalta hoitovastuut säilyvät nykyisellään ja Tuusulan kunta vastaa niistä.

Maantien 11465 (K2, Lahelantie) osalta hoitovastuut säilyvät nykyisellään ja Tuusulan kunta vastaa niistä.

Kantatien 45 yhteyteen tiealueelle rakennettavan selkeytysaltaan hoitovastuu jää Uudenmaan ELYlle.

Hankkeen valmistuttua kantatien 45 ja siihen kuuluvien kevyen liikenteen väylien tievalaistuksen osalta omistuksen, hoidon, ylläpidon ja energiakustannusten vastuut säilyvät nykyisellään ja niistä vastaa Uudenmaan ELY.

Maanteiden 139 ja 11465 osalta valaistuksen omistuksen, hoidon, ylläpidon ja energiakustannusten vastuut jakautuvat Uudenmaan ELYn ja Tuusulan kunnan kesken valaistussuunnitelma-asiakirjoissa esitettyjen rajausten mukaisesti.

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

Hankkeessa kantatien 45 uusittavien siltojen (S3 Pajjalan akk ja S4 Tina-sepänpolun akk) sekä maantien 139 levennettävän ja korjattavan sillan (S2 Autiorinteen akk) osalta vastuut säilyvät ennallaan ne jäävät Uudenmaan ELYn omistukseen ja kunnossapitoon.

Hankkeessa maantielle 11465 rakennettavan uuden sillan (S1 Lahelantien akk) osalta omistus ja kunnossapitovastuu jää Tuusulan kunnalle.

Hankkeessa toteutettavien melusteiden osalta kunnossapitovastuut ja-
kautuvat seuraavasti:

- Me1 (kt45 meluvalli ja meluseinä), melusteen maankäytön puolella sijaitsevat osat jäävät Tuusulan kunnan hoitoon ja melusteiden maantien puolella sijaitsevat osat jäävät Uudenmaan ELYn hoitoon.
- Me3 (kt45 melukaide), jää Uudenmaan ELYn hoitoon
- Me4 (mt139 meluseinä), jää Uudenmaan ELYn hoitoon
- Me5 (mt139 meluseinä), jää Tuusulan kunnan hoitoon
- Me6 (mt139 melukaide), jää Tuusulan kunnan hoitoon
- Me7 (mt139 meluvalli ja meluseinä), jää Tuusulan kunnan hoitoon
- Me8 (mt139 meluseinä), jää Tuusulan kunnan hoitoon
- Me9 (mt139 meluseinä), jää Tuusulan kunnan hoitoon
- Me10 (mt139 meluseinä), jää Tuusulan kunnan hoitoon
- Me11 (mt139 meluseinä), jää Tuusulan kunnan hoitoon
- Me12 (mt139 meluseinä), jää maantien 139 osuudelta Tuusulan kunnan hoitoon ja kantatien 45 osuudelta Uudenmaan ELYn hoitoon
- Me13 (meluvalli), jää Tuusulan kunnan hoitoon

14 Arvonlisävero

Tuusulan kunta vastaa maksuosuuteensa kuuluvista arvonlisäveroista ja voi harkintansa mukaan hankkia verottajan ennakkolausunnon arvonlisäverokohtelustaan.

15 Muuta

Maantieasetuksen (924/24.11.2005) 7 §:n mukaisesti työn valmistumisesta tulee ilmoittaa Uudenmaan ELYn Ari Tuppuraiselle, ilmoitus sähköpostilla ari.tuppurainen(at)ely-keskus.fi.

Hankkeen valmistuttua Tuusulan kunnan tulee viedä valtion siltojen (S2, S3 ja S4) tiedot Liikenneviraston ylläpitämään taitorakennerekisteriin. Halutessaan Tuusulan kunta voi viedä myös kunnan (S1) sillan tiedot taitorakennerekisteriin. Lisäksi Tuusulan kunnan tulee toimittaa Uudenmaan ELYn taitorakennerekisterin ylläpitäjälle (Timo Turunen) tarvittavat siltaa koskevat tiedot sekä ilmoittaa siltakohteen valmistumisesta sähköpostilla (juha.noeskoski(at)ely-keskus.fi ja timo.turunen(at)siltainsinoorit.fi).

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

Hankkeen valmistuttua Tuusulan kunnan tulee toimittaa Uudenmaan ELYn yhteyshenkilölle päällystetiedot POT-lomakkeella hankkeelle tehdyistä päällysteistä (päällystetyyppi, m2 ja tonnit).

Ennen hankkeen toteutuksen aloittamista Tuusulan kunnan tulee ilmoittaa Uudenmaan ELYn yhteyshenkilölle hankkeen toteutuneet suunnittelukustannukset (€ alv 0 %).

Hankkeen valmistuttua Tuusulan kunnan tulee ilmoittaa Uudenmaan ELYn yhteyshenkilölle arvio valtion omistamien teiden osiksi jäävien rakennuskohteiden arvosta (€ alv 0 %).

16 Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan heti, kun molemmat osapuolet ovat sen allekirjoituksellaan hyväksyneet ja on voimassa rakentamistyön osalta ~~31.5.2020~~ 30.6.2020 saakka.

17 Sopimuksen muuttaminen

Sopimusta voidaan muuttaa ainoastaan kirjallisesti molempien sopijapuolten allekirjoituksin.

18 Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samasanaista kappaletta, toinen Uudenmaan ELYlle ja toinen Tuusulan kunnalle.

kuun . päivänä 2018

Tuusulan kunta

_____

_____

kuun . päivänä 2018

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

Yksikön päällikkö, suunnittelu

Maarit Saari

Yksikön päällikkö, investoinnit

Timo Karhumäki

LIITTEET

1. Toteuttamissopimushakemus, 14.2.2018
2. Rakennussuunnitelma, 1.12.2017
3. Tiesuunnitelman hyväksymispäätös, 26.2.2018
4. Tiesuunnitelma, 26.9.2017 (31.8.2015)
5. Tiedotustaulujen malli
6. Sopimussakko

JAKELU

Karhumäki Timo

TIEDOKSI

Saari Maarit
Puhakka Ari
Mankonen Sami
Loikkanen Risto
Aaltonen Henri
Noeskoski Juha
Repo Timo
Heikkinen Sonja
Jokela Herkko
Pätsi Kirsi
Ruonakoski Annamari
Kelkka Marko
Kojo Janne
Tuppurainen Ari
Siimes Heli
Vasama Tuomas
Puolamäki Anna
Hiekkala Pekka
Ailas Heikki
Rajala Merja
Vihermäki Mikko
Uutela Pekka
Nevalainen Niklas
Lundberg Arja
Tuunanen Mari
Rytilä Tuula
Tieliikennekeskus (Hki)
ELY Erikoiskuljetukset
ELY Liikenteen asiakaspalvelu
ELY UUD L-aluevastaavat
ELY Johtojen ja laitteiden sijoittamislupapäätökset

24.5.2018

UUDELY/1889/2018

ELY Liittymäluvut

Alueurakka, Anttilainen Pekka, YIT Rakennus Oy

Alueurakka, Oikarinen Pasi, Destia Oy

Turunen Timo, Siltainsinöörit TH Oy (timo.turunen(at)siltainsinoorit.fi)

Juhola Petri, Tuusulan kunta

Sjöblom Jyrki, Tuusulan kunta

Huttunen Jari, Tuusulan kunta

Sahlakari Jukka, Tuusulan Vesi

Saari Mika, LiCon-AT Oy

Pystynen Eero, TL-InfRa Oy

Romppanen Henry, TL-InfRa Oy

Terävä Iiris, TL-InfRa Oy

Kuikka Martti, TL-InfRa Oy

Karhumäki Timo/